

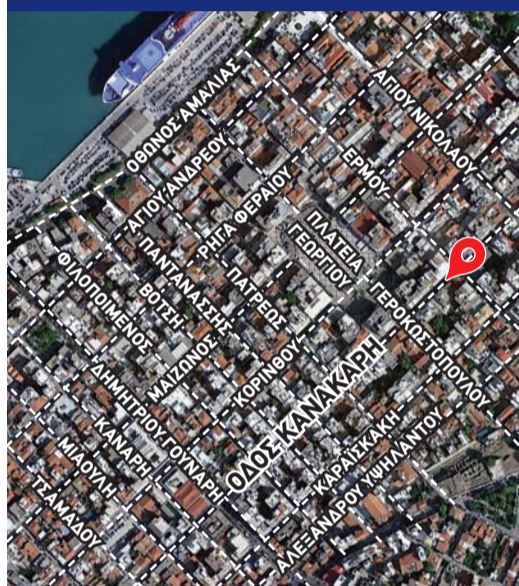
Επιμέλεια:
ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

1821

Δρόμοι της φωτιάς

**ΟΔΟΣ
ΚΑΝΑΚΑΡΗ
ΚΑΝΑΚΑΡΙ**

**ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ
ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1875**

Ο Αθανάσιος Κανακάρης (σε πίνακα από την κατάληψη της Πάτρας έχαίρε σεβασμού από όλους τους συμπολίτες του, χαρακτηριζόταν ως δίκαιος και έντιμος άνθρωπος και θερμός πατριώτης, ενώ το εγκώμιό του έπλεξε και ο μεγάλος Αδαμάντιος Κοραΐς

Ο Αθανάσιος Κανακάρης επέλεξε το στρατόπεδο του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου, κυβερνώντας ανά περιόδους αντί αυτού, κι όπως χαρακτηριστικά αναφέρει και ο Στέφανος Ν. Θωμόπουλος: «Με την πολιτεία του έσωσε πολλές φορές τη Διοίκηση»

Η Πάτρα κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Λέγεται ότι όταν ο Αθανάσιος Κανακάρης ήταν μικρός δέχθηκε επίθεση στο σπίτι του από έναν ψυχοπαθή Οθωμανό που εκμεταλλεύθηκε την απουσία των γονιών του. Ο μικρός άρχισε να φωνάζει κι ευτυχώς έσπευσαν σε βοήθεια οι έμποροι Νικόλαος Σταθακόπουλος και Ζαχαρίας Θωμόπουλος που τον έσωσαν χρησιμοποιώντας... πιρούνια!

Στο επόμενο
**Ανδρέας
Λόντος**

Αθανάσιος Κανακάρης Ηρωας του... Σαΐξπηρ!

«Τη 14η Ιανουαρίου 1823 απεβίωσαν ο Αντιπρόεδρος του Νομοτελεστικού Αθ. Κανακάρης. Και τούτο δη συμφορά βεβαία της Ελλάδος, διότι εξέλιπεν ο άνθρωπος, όστις ηδύνατο εις το μετά ταύτα διά της αυταπαρνήσεώς του να λυτρώσθαι το έθνος από πολλά κακά».

ΜΕ ΑΥΤΑ ΤΑ ΛΟΓΙΑ περιέγραψε στα «Απομνημονεύματα» του ο Νικόλαος Σπυλιάνης, το τέλος του πατρινού προεστού. Ο Φωτιάκος, από την άλλη πλευρά, ήταν όλο υπονοούμενα: «Περί του θανάτου του Κανακάρη ελέγοντο τότε πολλά, ελέγετο δε και τούτο, ότι ο Κωλέττης τον εφαρμάκωσε». Δεν ήταν ούτε η πρώτη, ούτε η τελευταία θεωρία πολιτικής δολοφονίας με τη χρήση δηλητηρίου, στην ελληνική Ιστορία. Από τα χρόνια του Μεγάλου Αλεξάνδρου και του Ιωάννη Τσιμισκή, μέχρι τους μυστηριώδεις θανάτους των Ιωάννη Μεταξά και Σοφοκλή Βενιζέλου (εν πλω, επιστρέφοντας από Χανιά), πάντα θα υπάρχει ένα πέπλο συνωμοσίας για ένα αόρατο χέρι που κινήθηκε στις σκιές...

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ του Κανακάρη αποδόθηκε σε δραστηκότητα φάρμακο, σε «16 κόκκους εμετικής τρυγός», που του δόθηκαν από γιατρό και τους οποίους, όπως φαίνεται, χωρίς να προσέξει, τους πήρε όλους. Ο γιατρός αυτός ήταν ο Ιωάννης Κωλέττης! Μια ιστορία που θα τη ζήλευε ακόμη και ο Σαΐξπηρ, που πολλά, πολλά χρόνια πριν περιέγραφε κάτι ανάλογο στο βασίλειο της Δανιμαρκίας.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΙΚΕΛΙΚΕΣ ρίζες του Αθανασίου Κανακάρη είχαμε κάνει αναφορά σε προηγούμενους «Δρόμους της Φωτιάς» (φύλλο 2/2/2021), όταν περιγράψαμε την ιστορία του γιου του, Μπενιζέλου Ρούφου και το μπέρδεμα με τα επώνυμα στην οικογένεια λόγω διαμάχης... Καθολικών και Ορθοδόξων.

ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ, ο πρωτοσύγκελλος Αμβρόσιος Φραντζής αναφέρει την οικογένεια των Κανακάρηδων ως την «παισιότερα και αρχαιότερα των άλλων οικογενειών εις την επαρχίαν των Παλαιών Πατρών», ενώ ο Φιλίππινος λογάριζε τον Αθ. Κανακάρη ως έναν από τους πέντε πρώτους προεστούς της Πελοποννήσου (οι άλλοι ήταν ο Ασμάκης Ζαΐμης από τα Καλάβρυτα, ο Σωτήρης Χαλαμάκης, ο Παναγιώτης Κρεβατάς από τη Σπάρτη και ο Αναγνώστης Δελγιάννης από τη Γορτυνία).

Η ΠΡΩΤΗ ΚΟΝΤΡΑ με τους Τούρκους σημειώθηκε στις αρχές του 1816, όταν ο γενικός διοικητής της Πελοποννήσου φυλάκισε τον Κανακάρη στο σπίτι του Δελγιάννη στην Τρίπολη, γιατί είχε αντισταθεί στον παράλογο φόρο

- ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ...;**
- ☑ Ο Αθ. Κανακάρης ενταφιάστηκε στον ιερό ναό Ταξιαρχών στην Ερμιόνη, όπου και πέθανε. Στις 17 Φεβρουαρίου 1911 το δημοτικό συμβούλιο της Πάτρας ζήτησε τον επαναπαρισμό των οστών, χωρίς, ωστόσο, επιτυχία.
 - ☑ Δεν χρειάζεται φυσικά να σας εξηγήσουμε τι σημαίνει το επώνυμο Κανακάρης. Είναι ο «καϊδεμένος γιος», ο γεννημένος τον μήνα Μάιο.
 - ☑ Ο γεννημένος το 1760 Αθ. Κανακάρης ήταν υποστράτηγος του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου (τον υποδέχθηκε, μάλιστα, στο Πουρναρόκαστρο) και γι' αυτόν τον λόγο συγκρούστηκε με τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.
 - ☑ Μόλις καταρτίστηκε η Α' Εθνοσυνέλευση στην Ερμιόνη και επειδή ο Μαυροκορδάτος έλειπε σε εκστρατεία, ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Κανακάρης έγινε στην ουσία ο πρώτος πρωθυπουργός της Ελλάδας.
 - ☑ Ο Κανακάρης υπήρξε αξιωματικός και κατά την εισβολή του Δράμαλη και με τη στάση του απέναντι σε έναν Γάλλο ναύαρχο, όταν εκείνος αξίωσε αποζημίωση για βλάβες στο πλοίο του και ο πατριώτης προεστός πήγε μόνος του στην Υδρα ως ταχυδρόμος, για να βρει το ζητούμενο ποσό!
 - ☑ Στην οδό Κανακάρη και Παντανάσσης υπήρχε δημοτική βρύση (1780), ενώ στη γωνία με την οδό Ερμού βρέθηκε παλαιοχριστιανικός τάφος. Σε άλλα σημεία της οδού, βρέθηκαν αρχαίοι και βυζαντινοί τάφοι, τμήμα νεοκλαστικού, ρωμαϊκά αγάλματα, κ.ά.
 - ☑ Φυσικά στις μέρες μας έχει προκύψει το θέμα με την αντιδρόμηση της εν λόγω οδού.

για το θάψιμο των νεκρών («Ολιούμ ετισίν Μυρή»), που εκείνος είχε επιβάλει. Τι έκανε τότε ο πανέξυπνος Κανακάρης; Με τη σπουδαία μόρφωση που είχε λάβει από μικρός, σκέφτηκε ένα τέχνασμα. Προσποιήθηκε τον βαριά άρρωστο, άλειψε το σώμα του με κτρινωπό χρώμα (σαφράν) και δραπετεύσε πηδώντας από το παράθυρο του σπιτιού του Πασά, στο οποίο είχε μεταφερθεί για νοσηλεία. Από την Πάτρα και με τη βοήθεια του Παπαρρηγόπουλου, διερμηνέα του ρωσικού προξενείου, διέφυγε με πλοίο για την Κωνσταντινούπολη. Εκεί έδειξε το σθένος του, καθώς παρουσιάστηκε στην Υψηλή Πύλη και συνηγορώντας για τα δίκαια των συμπολιτών του, πέτυχε και την ανάκληση του Πασά της Πελοποννήσου και την κατάργηση του βαρύτατου φόρου για το θάψιμο των νεκρών, ενώ και ο ίδιος έγινε «Βεκίλης» (αντιπρόσωπος) του Μοριά.

ΕΚΕΙΝΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ήταν που μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία (από τον έμπορο Παναγιώτη Σέκερη) και ετοιμαζόταν, πλέον, για τον Αγώνα. Με την κήρυξη της Επανάστασης στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες καταδικάστηκε μαζί με τον μάρτυρα Πατριάρχη Γρηγόριο Ε', σε θάνατο διά απαγχονισμού. Ειδοποιήθηκε, όμως, εγκαίρως και κρύφτηκε στην ρωσική πρεσβεία και μεταμφιεσμένος επιβίβαστηκε σε υδραϊκό πλοίο, με το οποίο έφτασε στα τέλη Απριλίου στην Υδρα και στη συνέχεια στην Πάτρα. Όλες αυτές οι απίστευτες περιπέτειες ήταν και ο λόγος που το όνομά του δεν φαίνεται στις πρώτες συγκρούσεις με τους Τούρκους και στη θέση του στην πρώτη προκήρυξη του Αγώνα εμφανίζεται ο γιός του, Μπενιζέλος.

ΣΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ενάμιση χρόνο της ζωής του, τον βλέπουμε να εκλέγεται παρά την απουσία του (ήταν απασχολημένος μαζί με Ζαΐμη και Λόντο με την εισβολή του Κεχαγιά) στην Πελοποννησιακή Γερουσία, να μάχεται στο Σαραβάλι, να ορίζεται παραστάτης της 20μελούς «Εθνικής Βουλής» και να εκλέγεται αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού, εξελισσόμενος, σύμφωνα με τον Σπυριδώνα Τρικούπη, στον «δημοκρατικότερο των προυχόντων». Όλα αυτά μέχρι το αιφνίδιο τέλος του, με τον Π. Σούτσο να γράφει στο προοίμιο του «Μνημοσύνου των αποθανόντων πρώων μας»:

«Το ποτήρι μου στολίζω μ' άνθη μύρτου και νάσμου και μ' ευλάβειαν αρχίζω τας θρησκευτικὰς χόας μου. Εις την μνήμην των μαρτύρων της ελευθερίας πίνω και διά μνημόσύνον των το γλυκό κρασί μου κύνω. Δευτερεύω και τριτεύω, Κανακάρη, διά σε, της Πελοποννήσου κλέος, αρετής αγνέ, χρυσέ...».